

Kunstlijn en HRLM
op bezoek in het atelier van...

Veerle Blaauw

‘Ik zoek en kijk altijd naar vormen’

Ruimtelijke objecten van grof gaas met daarin opgerold papier of stof. Dennennaalden gestoken in doek, het zijn transparante werken vaak gemaakt van afvalmateriaal. Veerle Blaauw onderzoekt structuur en ruimte. Ze knipt, scheurt en buigt materialen in nieuwe vormen.

“Ik wil er mijn eigen draai aan geven.”

‘Mijn werk gaat over structuur, ritme en harmonie’

Veerle gaat de trap op, haar atelier in een bedrijvenpand in de Leidsevaartbuurt bevindt zich op de eerste etage. In het trappenhuis hangt een groot langwerpig ruimtelijk werk van haar. Plastic bindstrips in verschillende tinten groen zitten onregelmatig gewoven in een kern van gaas. Het object beweegt, de zon zorgt die middag voor een wisselend schaduw effect op de muren. “Hier word ik zo blij van.” De kunstenaar werkt graag met afvalmaterialen. Ze vindt ze in de natuur, in afvalcontainers of op bouwplaatsen. Soms koopt ze een product in een bouwmarkt. “Ik kijk altijd rond of ik iets zie waar ik wat mee kan. Ik hou ervan om materialen een andere functie te geven dan waar ze normaal voor gebruikt worden.” Aan een draad uit het plafond van haar kleine atelier bungelt een metalen plaat. Het is de wand van een oude verhuiskist die ze uit elkaar heeft gehaald. Ze weet nog niet wat ze ermee gaat doen. “Het is interessant materiaal. In de gaten waar eerst de spijkers zaten, heb ik wat korte ijzerdraden gestoken. Het is een proces, nu is het nog niets tot ik weet wat ik er verder mee ga doen. Het materiaal is op zich al mooi. Ik bekijk waar ik wat kan toevoegen of juist niet.”

In 1985 behaalde de kunstenaar haar diploma aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag. Ze studeerde af in grafische vormgeving, een vakgebied waar ze lange tijd in werkte. Tien jaar geleden besloot ze het grafische vak achter zich te laten en ruimtelijk werk te gaan maken. “Als grafisch vormgever werkte ik altijd in opdracht en bepaalde de opdrachtgever het eindresultaat. Mijn ruimtelijke objecten zijn precies hoe ik het wil, geheel vrije werken.”

STRUCTUUR EN TUSSENRUIMTE

Op een verhoging staat een kunstwerk van gaas met in de open ruimtes gevouwen groene jute. Soms koopt Veerle materialen voordat ze weet wat ze er mee gaat doen. Ze raakt de jute even aan en zegt: “Ik heb deze stof in de Stoffenhal gekocht omdat ik het zo mooi vond. Een materiaal kan hier vervolgens jaren liggen tot het een functie krijgt. Mijn werken hebben geen bepaalde vorm, het is puur structuur en tussenruimte. Deze serie ruimtelijke

werken noemde ik ‘in-tussen’, maar de toeschouwer mag er zelf in zien wat hij wil.” Veerle doet structuuronderzoek in de breedste zin van het woord. Ze bekijkt, onderzoekt, betast en buigt materialen, al zoekende ontstaan de vormen. In een ander werk in haar atelier zitten in de open gedeeltes van het frame steeds op andere wijze opgerolde stukjes stof, als een soort golven. “Het zijn zoekende vormen, heel fijn om te maken en steeds weer anders. Ik heb ze niet van te voren bedacht, het is een ontwikkeling. De golvende beweging is duidelijk een patroon in mijn werk, dat doe ik al jaren. Ik hou ook van lijnen, dat zal met mijn grafische achtergrond te maken hebben. Als ik lijnen zie in kunst of architectuur, spreekt me dat enorm aan. Een lijn is ook een zoekende vorm en tegelijk strak.” Het werk van de kunstenaar gaat over harmonie, ritme en structuur en over wat er zich in de ruimte ertussen afspeelt. “Ik maak een stramien van vakken en onderzoek wat er in de tussenruimte zit. Wat is binnen en wat is buiten? Een kader kan houvast bieden en tegelijkertijd knellen. Ik geef geen antwoorden, maar probeer er vorm aan te geven. Steeds opnieuw creëer ik structuur

en vorm, het blijft intrigerend. Het leven als zoektocht voor kunst.”

GAAS, TOUW EN VAATDOEKJES

In de wandkasten in haar opgeruimde atelier staan bakken met elektriciteitsdraad, ijzerdraad, papier, plastic, gaas, touw en gekleurde stof. Uit een doos steken hard geworden vaatdoekjes. “Als je er een prop van maakt, drogen ze op in gekke vormen. Ik wilde ze met verf of hars overgieten zodat ze in dat model blijven, maar ik ben er nog niet uit.” Uit een wit schilderdoek aan de muur steken ijzeren pennen met daarop fotonegatieven geregen. Het zijn negatieven van familiefoto’s uit haar ouderlijk huis. “Tijdens een grote opruiming op zolder kwamen we een doos tegen met alleen maar negatieven. Ik vond het gelijk bijzonder materiaal, hoe het oogt en hoe het voelt. Gaandeweg werd de materie steeds persoonlijker, er zit een geschiedenis aan vast. Op de zwartwit negatieven uit de jaren zestig staan mijn broers, zussen en ikzelf afgebeeld. Het is een persoonlijk kunstwerk geworden, toevallig tot stand gekomen.” Veerle raakt vaker gefascineerd door wat ze om zich heen ziet. Bijvoorbeeld door de

‘Schaduw speelt een belangrijke rol in mijn werk’

lamellen voor het raam bij de burens aan de overkant van de straat. Ze ontdekt een ritme tussen de stroken en bedenkt wat ze met het materiaal zou kunnen doen. Haar eigen Luxaflex heeft ze ook uitgebreid onderzocht. “Die heb ik helemaal uit elkaar gehaald en gekeken of ik het materiaal in nieuwe vormen kon buigen. Binnen het strakke van het kader ben ik altijd op zoek naar afwijking. Het ombuigen van een structuur en er een eigen draai aangeven, dat boeit me.” Op haar werktafel staat een bakje met gescheurde pagina’s uit Rainbow pockets te verkleuren in de zon. “Ik hou van een beetje viezig papier, niet te netjes en niet te wit.” Ze rolt de stroken papier op tot rolletjes, ieder in een andere vorm. De precisie en de repeterende handeling van het werk geeft haar rust. Soms gaan er twee rolletjes in de tussenruimtes van een object of ze voegt een opvallende kleur toe. “Dat beslis ik op gevoel, hier wat weg en daar wat bij met steeds een nieuw resultaat. Ik vind het aantrekkelijk om harde materialen zoals ijzerdraad te combineren met contrasterende zachte materialen als papier en stof.”

TRANSPARENTIE EN BEWEGING

Schaduw speelt een belangrijke rol in het werk van de kunstenaar. Veerle wijst op een klein werkje in de vensterbank, door de openingen piept zonlicht en

zorgt voor donkere en lichte vlakken. “Goed licht is belangrijk bij mijn werk. De draaiende beweging van de zon geeft een extra dimensie, een lampje erachter werkt ook fantastisch. Ik vind het fijn als er schaduwwerking ontstaat door het transparante van wat ik maak.” De openingen zorgen voor ruimte en luchtigheid anders wordt het te massief, meent de kunstenaar. Ze heeft behoefte om materiaal aan te tasten, het te buigen of er in te boren. Het duurt vaak even voordat ze de moed heeft, ze laat het eerst een tijdje liggen en kijkt ernaar. “Ik ben altijd bang het te verpesten of achteraf spijt te krijgen. Het is iedere keer opnieuw een drempel, ga ik erin knippen, scheuren of toch niet. Dat blijft spannend.” Tussen de grotere werken in hangt een schilderdoek van 25 bij 25 centimeter waar lange dennennaalden in zijn gestoken, die samen een menigte vertegenwoordigen. De twee pootjes doopte de kunstenaar in acrylverf en stak ze in voorgeprikte gaatjes, ook het puntje kreeg een lijke verf. “Dat gaf een mens associatie, een hoofdje en twee beentjes, voor mij is het net een groep mensen. Ooit waren de naalden groen en nu zijn ze bruin, dat is extra leuk. Ik heb ze zelf verzameld in de natuur.” Ze opent de deur van haar atelier en loopt de gang op. “Kijk hier hangen grote versies van ‘de menigte’, werken van 80 bij 80 centimeter.” Een vierkant van

dennennaalden zit gestoken in zwarte en witte achtergronden, alle naalden staan één kant op. Ze zijn alweer van enige tijd geleden, Veerle zou het nu anders aanpakken, speelser: “Ik zou uitproberen hoe het is als er een afwijkende lijn doorheen loopt of helemaal tot de rand van het doek naalden steken of een andere kleur toevoegen. Met veel van mijn objecten wil ik later verder experimenteren. Als ik er dan langer over nadenk vind ik het geforceerd, maar ik blijf twijfelen.”

EXPERIMENTEREN MET GLAS

Sommige kunstwerken komen nooit af, Veerle loopt dan vast in het proces en bergt het object weer op. Eigenlijk moet ze haar atelier opruimen, vindt ze. Ze bewaart alles, terwijl bepaalde materialen nooit meer gebruikt gaan worden. Ook onderzoekt ze nieuwe materialen waarvoor ruimte nodig is. “Op het moment experimenteer ik met glas. Door het te smelten kan ik er hopelijk ruimtelijke vormen mee maken. Ik vind het interessant om een nieuw ambacht te leren en die naar mijn hand te zetten. Het maakproces van begin tot eind zelf controleren, dat vind ik het prettigst.” *

Ook te zien in Anno Haarlem
Grote Markt

